

Teslim Töre ve yaratıcı sürgünlük

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazar, 24 Kasım 2019 19:16 -

Teslim Töre 16 yıllık sürgünlük hayatının ardından 80 yaşında Bern’de aramızdan ayrıldı. Teslim Töre tarihteki ne ilk sürgündü ve ne de sonuncusu oldu ama sürgünlükte özel bir kategoriye, “yaratıcı sürgünlük”e girdi.

Hayata küsmek, içine kapanmak, kendini yeniden üretememek politik sürgünlerde sık olarak görülür. Yıllardır yaşadığı ülkenin dilinde birkaç cümle kurmayı bile öğrenmemiş olanlar az değildir. Anılarıyla yaşarlar, geride bırakmak zorunda kaldıkları ülke ve insanlarla sürekli ilgilenirler; bu ilgi bütün hayatlarını doldurur. Aradan yıllar geçtikten sonra zamanın geçip gittiğini, yıllardır yaşadıkları ülkede dikkate değer bir şey yapamadıklarını fark ederler. Bu acı bir durumdur ve çok sayıda siyasi insanın başına gelmiştir.

Yaratıcı sürgünlük, sürgünde teorik ve/veya pratik üretmeyi sürdürmek demektir.

Tanınmış Alman yazarlardan Anna Seghers Nazilerden kaçarak önce Fransa’ya bu ülke işgal edilince de Meksika’ya gitmek zorunda kalır ve orada sürgünlüğü anlatan Transit ve başka romanlar yazar.

Yılmaz Güney ülkemizden bir örnektir. Sürgünde de film çalışmalarını sürdürür ve ödül alır.

Eski bir gerilla savaşçısı olan Teslim Töre ile Fidel Castro’nun bir yönü benzer.

26 Temmuz 1953’te Castro ve arkadaşları Moncado kışlasına saldırırlar. Saldırı başarısız olur, bir bölüm kişi hayatını kaybeder, aralarında Fidel’in de bulunduğu diğerleri yakalanır.

Fidel Castro mahkemede **Tarih Beni Beraat Ettirecektir** başlıklı savunmasını yapar (1960’lı yılların sonlarında kitap olarak Türkçede yayınlanmıştı). Birkaç yıl sonra çıkan afla serbest kalır

Teslim Töre ve yaratıcı sürgünlük

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazar, 24 Kasım 2019 19:16 -

ve Küba'dan Meksika'ya gitmek zorunda kalır. Orada bir grup Kübalıyla birlikte Alberto Bayo yönetiminde gerilla eğitimi görür, bu arada Che Guevara ile tanışır. 1956 sonlarında Granma gemisiyle Küba'ya çıkıp gerilla savaşına başlarlar.

Sürgün yıllarca sosyalistlerin hayatının ayrılmaz parçası olmuştur.

Marx da Fransa, Belçika ve İngiltere'de yıllarca sürgünde yaşar.

Lenin 1907-1917 yılları arasında İsviçre'de sürgündedir.

İletişim imkanlarının bugüne göre çok kısıtlı olduğu o günlerde bile sürgünü fırsata çevirirler ve önemli yapıtlar üretirler.

Kapital İngiltere'de yazılmıştır ve o ülkede toplanan çok sayıda belgeye dayanır.

Lenin'in **Materyalizm ve Ampiriokritisizm**'i İsviçre'deki kütüphanelerde okuduklarının temeli üzerinde yükselir.

Başka örnekler de verilebilir.

Teslim Töre sürekli üretti. Yazdı, televizyon programlarına çıktı, panellere katıldı, kendisiyle çok sayıda söyleşi yapıldı; ileri yaşında bedeni izin verdiği ölçüde yerinde durmadı.

Teslim Töre sürgünlüğün içine kapanma, dünyaya küsme, sürekli geçmişle yaşamak demek olmadığını herkese gösterdi.

Teslim Töre ve yaratıcı sürgünlük

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazar, 24 Kasım 2019 19:16 -

Kendisinin örnek alınması gereken yanlarından birisi de budur.